

[Ministeren for særlige Anliggender.]

svarende Tab. Saaledes ydede Staten — gennem en særlig Erstatningskommission — Erstatning for de private Effekter, som Hærens og Flaadens Mandskab mistede ved Begivenhederne den 29. August 1943, og Staten har gennem en af Justitsministeriet i November 1944 nedsat Kommission ydet fuld Erstatning til Personer, som den 19. September 1944 var ansat i Politiets Tjeneste, og som paa Grund heraf ved Begivenhederne samme Dag eller senere har mistet private Effekter enten paa Tjenestestedet, i Tyskland eller i deres private Hjem ved Razziaer og Eftersøgninger eller ved Tyverier, fordi Hjemmene stod tomme. Disse Erstatninger, der er udredet forskudsvis af Kommissionen mod senere Refusion fra Krigsforsikringerne, har, foruden hvad Krigsforsikringen dækker, dækket skadelidtes Selvrisiko, Tab af rede Penge og Tab lidt ved, at paagældende ikke har haft brandforsikret eller har haft for lavt forsikret.

Paa denne Baggrund maa det være det eneste rimelige, at der ogsaa ydes Erstatning for de Tingsskader, der har ramt Kombattanterne, og som ikke dækkes ad anden Vej.

Som jeg før omtalte, gaar Forslaget principielt ud paa fuld Erstatning. Herfra er der dog foreslaaet et Par Undtagelser. Af administrative og bevismæssige Grunde har man ikke ment at kunne give Erstatning for mistede eller ødelagte Skydevaaben, bortset fra Jagtvaaben. De virkelige Ejendomsforhold til saadanne Vaaben, som i vidt Omfang blev stillet til Raadighed fra de allierede Nationer, vil ofte være vanskelige at faa Rede paa. Man har dernæst af administrative Grunde, for saa vidt angaar Tab af Gangtøj og personlige Effekter under Fængslinger og Deportationer, fundet det rimeligt at begrænse Erstatningerne til 1 000 Kr. Endvidere har man fundet det rigtigst at fastsætte visse Maksimalgrænser for Erstatningsbeløbene. Herom skal jeg indskrænke mig til at henvise til § 52 og til Bemærkningerne til denne Bestemmelse. Endelig er det foreslaaet, at der ikke skal ydes Erstatning for Tab af rede Penge. Dette skyldes først og fremmest, at bevismæssige Vanskeligheder vil vanskeliggøre en retfærdig Administration, og at man er ængstelig for, at Muligheden for at faa relativt ukontrollable Tab erstattet vil friste svage Sjæle. Forsikringsteknikerne har derfor ment, at man maatte gøre en Undtagelse her, og der har ogsaa inden for Regeringen været en overvejende Stemning for at undtage Tab af rede Penge fra Erstatning. Personlig er

jeg ikke begejstret for dette Resultat. Forholdet er jo det, at de, der var ude i Kampen, ofte maatte gaa med mange Penge paa sig, saa der er opstaaet ret betydelige Tab ved Arrestationer og Deportationer. Naar dertil kommer, at Politifolkene har kunnet faa Erstatning for deres Tab af rede Penge, vil man forstaa, at jeg er meget villig til at forhandle, saafremt der inden for det kommende Udvalg maatte blive rejst Spørgsmaal om en Ændring paa dette Punkt.

Erstatningerne efter dette Afsnit skal — med en Udvidelse, jeg straks skal nævne — altsaa kun ydes de aktive og Kombattanternes Kreds. Med Hensyn til juridiske Personer — altsaa Selskaber, Institutioner og Foreninger — har man ikke fundet, at der var den samme Trang til at yde særlige Erstatninger. Men da der foreligger Eksempler paa, at illegalt Arbejde er blevet organiseret gennem Dannelse af Selskaber, og da der tillige er Eksempler paa, at bestaaende Selskaber gennem særlige Afdelinger har deltaget i illegalt Arbejde, er det fundet rimeligt i et vist Omfang ogsaa at yde Erstatning for Tab, som saadanne Selskaber har lidt i Frihedskampen, og som ikke dækkes gennem Krigsforsikringen, for saa vidt Grunden til, at Skaden ikke dækkes, er den, at de paagældende Selskaber har undladt at tegne Krigsforsikring eller at forhøje en løbende Forsikring som Følge af Deltagelse i Frihedsbevægelsen.

Den Udvidelse af de erstatningsberetigedes Kreds i Forhold til Kombattanterne, jeg antydede før, er foretaget ved § 51, der inden for et begrænset Omfang giver Adgang til at yde Erstatning til de Borgere, der — uden at have deltaget i Frihedsbevægelsen eller have været Medlemmer af det kommunistiske Parti — er blevet fængslet og deporteret af nationale eller politiske Aarsager eller paa Grund af deres Afstamning. For det Tøj og de Effekter, som de paagældende havde paa sig, og som Tyskerne eller deres Medhjælpere har frataget dem under Fængslinger eller Deportationer, foreslaas der givet de paagældende en Erstatning paa indtil 1 000 Kr., altsaa den samme begrænsede Erstatning, som Kombattanterne kan faa paa dette Omraade.

Den tekniske Ordning skulde i øvrigt være den, at Staten med sin Erstatningsydelse supplerer Krigsforsikringserstatningerne op til fuld Erstatning, idet man samtidig lægger Administrationen af Skadeserstatningerne i Hænderne paa de sagkyndige Forvaltningsorganer for Forsikringen. Alene hvor den paagældende Skade ikke